

Provinciale Staten van Noord-Holland**Haarlem, 27 februari 2017****Onderwerp: Onderzoeksrapport Randstedelijke Rekenkamer Wat te doen met stilte?
(Stiltegebieden)****Kenmerk: 876188****Bijlagen:**

- Onderzoeksrapport Randstedelijke Rekenkamer
- Brief Randstedelijke Rekenkamer aan PS
- Bijlage. Kerngegevens stiltegebieden

1. Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur (artikel 183 van de Provinciewet). In dit kader brengt de Randstedelijke Rekenkamer het voorliggende rapport 'Wat te doen met stilte?' aan Provinciale Staten uit. Provinciale Staten behandelt rekenkamerrapporten standaard in de betreffende vakcommissie en rondt deze af met een Statenbesluit.

Provincies hebben op basis van de Wet geluidhinder uit 1979 de opdracht gekregen om stiltegebieden aan te wijzen. In deze stiltegebieden dienen de natuurlijke geluiden niet of nauwelijks verstoord te worden. Ook vanuit Europese wet- en regelgeving zijn de provincies verzocht om zich in te zetten voor stilte. Het voornemen om stiltegebieden(beleid) te gaan onderzoeken door de Randstedelijke Rekenkamer komt voort uit een bredere oriëntatie naar het onderwerp geluidhinder. Daaruit kwamen de onderwerpen geluidhinder provinciale wegen en stiltegebieden naar voren als meest relevant. Gekozen is toen om beide onderwerpen volgtijdelijk te onderzoeken. Het rapport Geluidhinder provinciale wegen is reeds op 17 mei 2016 gepubliceerd. PS heeft op 23 juni 2016 de voordracht met aanbevelingen uit dit rapport aangenomen.

Doel van dit onderzoek was om inzicht te bieden in het stiltegebiedenbeleid van de Randstedelijke provincies. Hiervoor zijn de stiltegebieden en het provinciale beleid in beeld gebracht. De Rekenkamer maakt daarbij onderscheid tussen drie beleidsrichtingen: loslaten, behouden of benutten. In dit onderzoek heeft de Rekenkamer geëxperimenteerd met nieuwe onderzoeksprocedures en publicatievormen. Zo is het onderzoek meer beschrijvend, dan beoordelend van aard en zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan de hand van een [website](#). Om de kwaliteit van het onderzoek te garanderen heeft feitelijk en bestuurlijk hoor- en wederhoor plaatsgevonden.

Het onderzoek richtte zich op een beschrijving van het stiltegebiedenbeleid aan de hand van de volgende onderzoeksvragen:

1. Wat zijn stiltegebieden?
2. Wat zijn de mogelijkheden voor stiltegebieden?
3. Op welke wijze heeft de provincie de afgelopen vijf jaar invulling gegeven aan stiltegebiedenbeleid?

2. Conclusies en aanbevelingen

Op pagina 4 en 5 van het onderzoeksrapport zijn de kernpunten uit het onderzoek en de aanbevelingen voor Provinciale Staten van Noord-Holland beschreven.

Het betreft de volgende kernpunten:

- Sinds het aanwijzen van de stiltegebieden heeft de provincie Noord-Holland twee stiltegebieden opgeheven en twee stiltegebieden verkleind omdat de geluidbelasting in deze gebieden te hoog was. De door PS gevraagde compensatie in de vorm van nieuwe stiltegebieden of uitbreiding van bestaande stiltegebieden, bleek niet mogelijk. Het totale stiltegebiedenareaal is met circa 4% afgenomen sinds de eerste aanwijzing.
- Het stiltegebiedenbeleid is primair gericht op behouden. In het beleid zijn maatregelen geformuleerd die de stilte in stiltegebieden bescherming biedt tegen de belangrijkste geluidbronnen, zoals wegverkeer, vliegverkeer en verstedelijking. Ondanks het beleid neemt de stilte in de stiltegebieden af. In een groot aantal stiltegebieden is de geluidbelasting door weg- of vliegverkeer hoger dan de norm. De provincie is het stiltegebiedenbeleid aan het vernieuwen. Het doel van deze actualisatie is om uitvoerbaar en handhaafbaar beleid vast te stellen om de stilte in de stiltegebieden beter te waarborgen.
- Het beleid is niet gericht op het benutten van stiltegebieden. Er is geen beleid om initiatieven gericht op het benutten van stilte in stiltegebieden te stimuleren en de stiltegebieden worden nauwelijks ingezet om beleidsdoelstellingen op andere beleidsterreinen (zoals economie of wonen) te realiseren.

De Rekenkamer constateert dat sinds het IPO-rapport 'Een luisterend oor voor de stilte' uit 2011 het stiltegebiedenbeleid nog niet expliciet ter standpuntbepaling is voorgelegd aan PS en doet de volgende aanbevelingen aan PS:

- 1 Bespreek met elkaar of u elementen uit de beleidsrichtingen 'Benutten' en 'Behouden' wilt toevoegen aan het stiltegebiedenbeleid:
 - a) Indien u het stiltegebiedenbeleid wenst te richten op het benutten van stiltegebieden, kunt u o.a. overwegen om:
 - Het bewustzijn van stiltegebieden te vergroten door hierover (weer) intensiever te communiceren naar burgers, ondernemers en andere overheden.
 - De aanwezigheid van stiltegebieden in te zetten om het realiseren van beleidsdoelstellingen op andere beleidsterreinen te ondersteunen.
 - De toegankelijkheid van de stiltegebieden te (helpen) verbeteren.
 - Initiatieven die stiltebeleving stimuleren, te ondersteunen door inzet van expertise en/of financiële middelen en netwerkondersteuning.
 - Een ontwikkelingsplan op te stellen voor stiltegebieden, zoals het IPO-document 'Een luisterend oor voor de stilte' aanraadt.

- b) Indien u het stiltegebiedenbeleid (nog meer) wenst te richten op het behouden van stiltegebieden, kunt u o.a. overwegen om: - De geluidbelasting in stiltegebieden (intensiever) te monitoren middels geluidmetingen, zodat u een eventuele afname van de stilte in stiltegebieden kunt signaleren. - Op provinciale wegen door of in de buurt van stiltegebieden geluidreducerende maatregelen te nemen. - Aan de randen van stiltegebieden bomen of struiken aan te planten, zodat geluiden uit de omgeving (met name van wegverkeer) gedempt worden.
 - c) U kunt overwegen om per (groep gelijksoortige) gebied(en) te differentiëren, zodat bijvoorbeeld het beleid voor het ene gebied meer gericht is op 'Behouden' en voor het andere gebied meer op 'Benutten'.
2. Indien u naar aanleiding van deze bespreking aanpassingen van het stiltegebiedenbeleid wenst, vraag GS deze dan mee te nemen in de huidige actualisatie van het stiltegebiedenbeleid.

3. Reactie van Gedeputeerde Staten

Voor de volledige reactie van GS zie pagina 6 en 7 van het rapport.

Vanwege het beschrijvende karakter van het onderzoeksrapport van de Randstedelijke Rekenkamer heeft GS zich beperkt tot een korte toelichting op de verdere ontwikkeling van het stiltegebiedenbeleid van Noord-Holland en daarmee context te bieden bij de conclusies en aanbevelingen bij het onderzoeksrapport.

4. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Namens de Statencommissie Natuur, Landbouw en Milieu,

dhr. H.J. de Graaf, voorzitter Statencommissie Natuur, Landbouw en Milieu

dhr. E. Krijgsman, griffier Statencommissie Natuur, Landbouw en Milieu

Ontwerpbesluit

Nr. 20

Provinciale Staten van Noord-Holland;

- gelezen de voordracht van de Statencommissie Natuur, Landbouw en Milieu van 27 februari 2017;
- gelezen het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, getiteld 'Wat te doen met stilte?'
- gelet op de bespreking en het advies van de commissie NLM van 27 februari 2017;

besluiten:

1. GS te verzoeken de volgende elementen uit de aanbeveling uit het onderzoeksrapport 'Wat te doen met stilte?' van de Randstedelijke Rekenkamer over de beleidsrichtingen 'Benutten' en 'Behouden' mee te nemen in de aankomende actualisatie van het stiltegebiedenbeleid;
 - a. Op het gebied van benutten:
 - * het bewustzijn van stiltegebieden vergroten door hierover (weer) intensiever te communiceren naar burgers, ondernemers en andere overheden;
 - * de aanwezigheid van stiltegebieden inzetten om het realiseren van beleidsdoelstellingen op andere beleidsterreinen te ondersteunen;
 - * de toegankelijkheid van de stiltegebieden te (helpen) verbeteren;
 - * initiatieven die stiltebeleving stimuleren, ondersteunen door inzet van expertise en/of financiële middelen en netwerkondersteuning;
 - * een ontwikkelingsplan opstellen voor stiltegebieden, zoals het IPO-document 'Een luisterend oor voor de stilte' aanraadt.
 - b. Op het gebied van behouden:
 - * de geluidbelasting in stiltegebieden (intensiever) monitoren middels geluidmetingen, zodat een eventuele afname van de stilte in stiltegebieden signaleerd kan worden;
 - * op provinciale wegen door, of in de buurt van, stiltegebieden geluidreducerende maatregelen nemen;
 - * aan de randen van stiltegebieden bomen of struiken aanplanten, zodat geluiden uit de omgeving (met name van wegverkeer) gedempt worden.

- c. Per (groep gelijksoortige) gebied(en) differentiëren, zodat bijvoorbeeld het beleid voor het ene gebied meer gericht wordt op 'Behouden' en voor het andere gebied meer op 'Benutten';

Haarlem, 10 april 2017

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier